

Sladjana Mijatovic: "El 2050 l'economia ha de ser totalment circular a Amsterdam i a tots els Països Baixos"

26/11/2018 - 11:18

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

La ciutat d'Amsterdam es la més ambiciosa del món pel que fa a l'impuls de la transició cap a una

economia circular. Sostenible ha entrevistat Sladjana Mijatovic (<http://www.tadaweek.com/sladjana-mijatovic/>), que des del 2014 treballa per a l'Oficina de Tecnologia com a Responsable d'Innovació Circular d'Amsterdam. Sladjana Mijatovic ens explica quins objectius s'ha marcat la ciutat en aquest terreny, en què consisteix la seva estratègia i com l'està desplegant en diferents àmbits, projectes, i iniciatives. Mijatovic va ser convidada a explicar l'experiència d'Amsterdam com a laboratori internacional d'economia circular al cicle: "Créixer sense consumir: experiències d'economia circular" celebrat al Palau Macaya, de l'Obra Social "La Caixa".

Amsterdam és capdavantera a l'hora d'adoptar una estratègia cap a l'economia circular. Per què la ciutat ha escollit aquest camí?

En un país densament poblat com els Països Baixos, hem de pensar de manera acurada sobre la logística dels nostres recursos. Les ciutats són actors clau en la transició cap a una economia circular, que va més enllà de la seva responsabilitat en la gestió dels residus. Com a nuclis econòmics i socials, les ciutats tenen una posició única per fer avançar Europa cap a una economia circular que aportarà beneficis ara i en el futur.

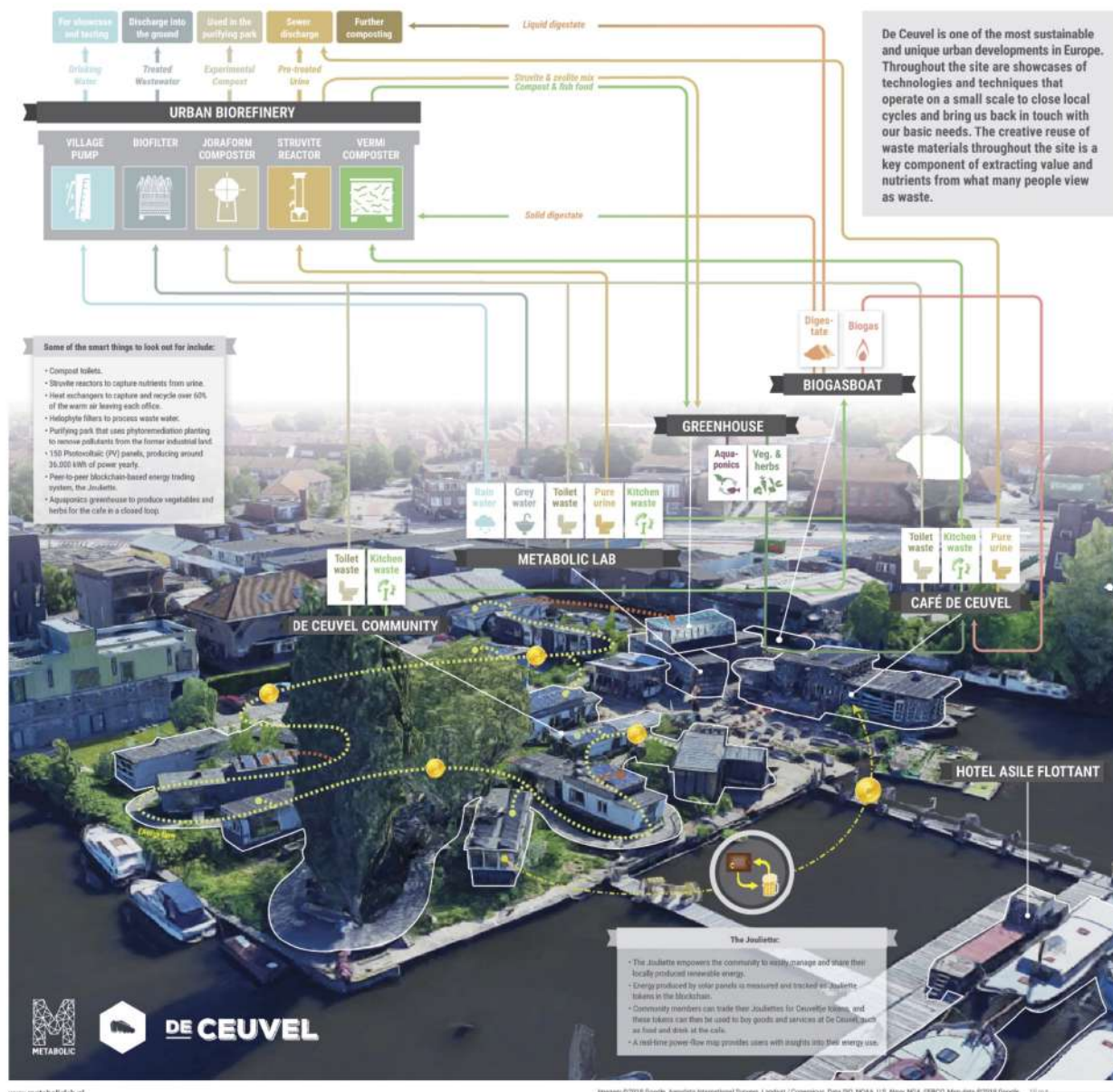
La ciutat d'Amsterdam ha planejat la transició cap a una economia circular tan aviat com sigui possible, per al 2050, com a molt tard. Per aconseguir-ho el govern de la ciutat ha establert una sèrie d'objectius clars. El 2025, el 65% de tots els residus domèstics han d'estar separats per permetre el reciclatge o la reutilització. El 2030, s'ha d'haver produït una reducció del 50% en l'ús de matèries primeres. I, finalment, el 2050 l'economia ha de ser totalment circular a la ciutat i a tot el país.

"Com a nuclis econòmics i socials, les ciutats tenen una posició única per fer avançar Europa cap a una economia circular que aportarà beneficis ara i en el futur"

L'economia circular generarà avantatges competitius nous i sostenibles per a Amsterdam, els Països Baixos i Europa, alhora que garantirà que el planeta viu dins dels seus límits. Reutilitzar, reparar i redissenyar, en comptes de llençar materials al final de la vida útil del producte, tal com succeeix en el model econòmic "lineal", té

avantatges ambientals, econòmics i socials obvis.

Tenint en compte que moltes ciutats atrauran més persones i empreses en les pròximes dècades, és crucial que els governs locals acomodin aquest creixement en una "prova futura". A Amsterdam estem buscant implementar solucions intel·ligents. Tenim grans projectes relacionats amb una economia circular, i tenim moltes ganes de fer la transició a una escala més gran.

Per començar, i de cara a conèixer la situació de la ciutat en termes de fluxos de recursos i residus, heu realitzat una anàlisi exhaustiva. Com és possible fer un estudi tan detallat en una ciutat tan complexa? Podria destacar alguns dels resultats obtinguts?

Efectivament, vam encarregar un informe per entendre el potencial de transició a una economia circular dins de la nostra àrea metropolitana. Aquest informe el van fer **Circle Economy** (<https://www.circle-economy.com/>), **TNO** (<https://www.tno.nl/en/>) i **Fabric** van desenvolupar un *Scanning Circle City* (<https://amsterdamsmartcity.com/projects/circle-scan-amsterdam>) per veure com la ciutat podia realitzar avenços significatius i tangibles en la realització d'una economia circular. És el primer *scanning* d'aquesta mena que es fa a escala mundial, i l'informe resultant ha servit per identificar les àrees en què es poden aplicar models de negocis circulars i també per trobar les estratègies d'implementació pràctica d'aquestes solucions sostenibles.

L'informe descriu els detalls dels processos del sistema de la ciutat i identifica l'àmbit de la construcció i els residus orgànics com a possibles motors de la transició a la circularitat i els efectes a llarg termini que cadascun tindrà en l'economia.

"L'aplicació de les estratègies de reutilització de materials té el potencial de generar 85 milions d'euros de valor per any dins del sector de la construcció i 150 milions d'euros de valor per any amb una gestió dels residus orgànics més eficient"

Així, per exemple, destaca que l'aplicació de les estratègies de reutilització de materials té el potencial de generar 85 milions d'euros de valor per any dins del sector de la construcció i 150 milions d'euros de valor per any amb una gestió dels residus orgànics més eficient. Un altre factor que es posa en relleu és l'estalvi de material que es podria assolir, i que podria sumar prop de 900 mil tones anuals, un import significatiu en

comparació amb la importació anual actual de 3,9 milions de tones que actualment efectua la regió metropolitana. Pel que fa a la creació d'ocupació, els nivells de productivitat més elevats podrien afegir fins a 700 llocs de treball addicionals en el sector de la construcció i 1.200 llocs de treball addicionals en la indústria agroalimentària.

Després d'això, és evident que les cadenes de valor de construcció i valorització de residus orgànics tenen el potencial més gran en termes de valor afegit, llocs de treball, així com en reducció d'emissions de CO₂ i ús de recursos. Identificant on es perden els recursos, com ara en l'eliminació de materials de construcció, podem reutilitzar-los d'una manera intel·ligent, ampliant la seva vida útil, i això ens porta a reduir la producció de CO₂ en 500.000 tones. Això fins i tot mantenint els plans de construcció de 70.000 nous apartaments a la ciutat per al 2040.

Font: The New Raw

Fa la impressió que vostès promouen en un procés de *baix a dalt*. ¿Com afecta aquest enfocament el curs de les accions per promoure l'economia circular?

No es tracta de fer-ho tot de *baix a dalt*. De fet, necessitem un bon equilibri entre els moviments de baix a dalt i a la inversa: podríem parlar d'enfocament *intermedi*. Jo diria que les ciutats estan en la millor posició per accelerar la transició circular mitjançant aquest enfocament.

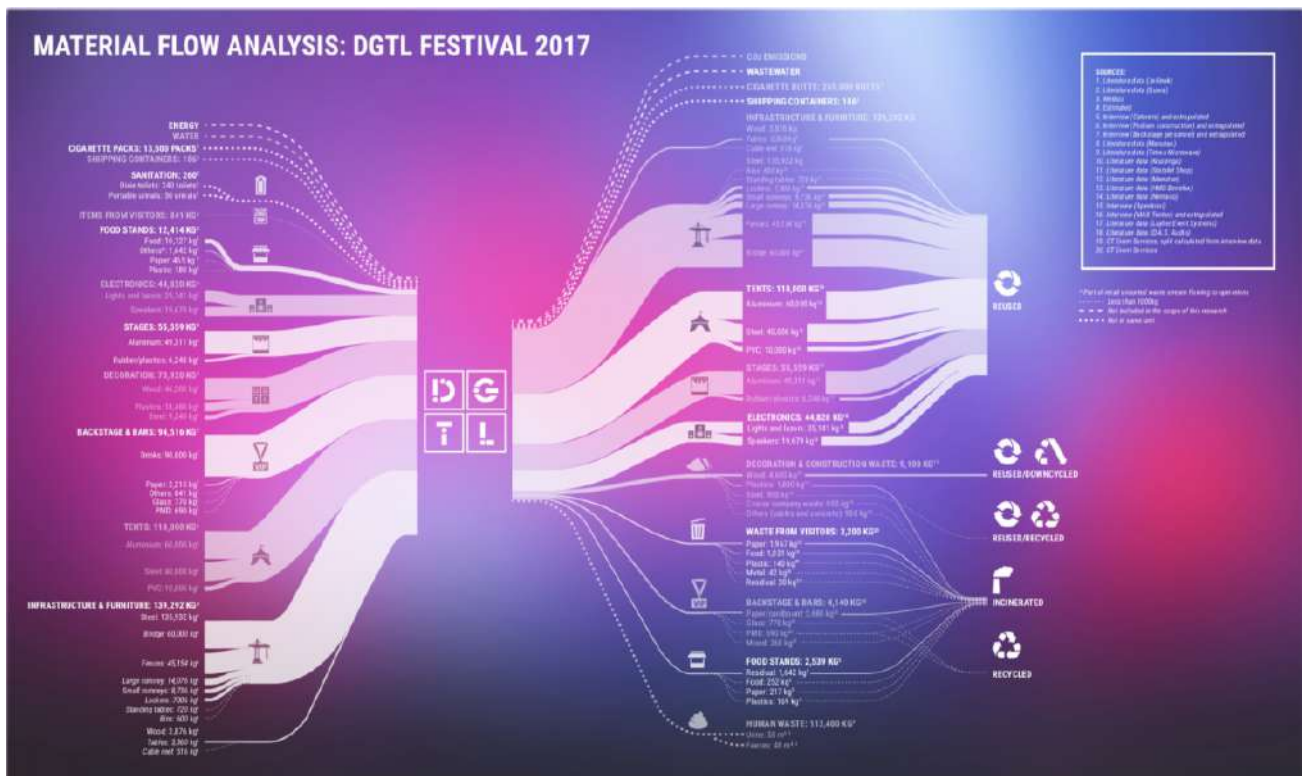
Com a nivell de govern més proper als ciutadans, les ciutats estan ben situades per donar a conèixer el consum sostenible i estimular nous models de negoci eficients en recursos. Les ciutats tenen el poder d'influir en la cadena de valor a través d'instruments com la compra pública i el suport als grups

d'interès locals. La regió d'Amsterdam compta amb moltes iniciatives emprenedores i innovadores, *start-ups*, organitzacions i institucions de coneixement, i ciutadans, que ja treballen en el marc d'una economia circular.

"La nostra estratègia es basa en el *learning by doing* (aprenent a través de l'acció) Al cap i a la fi, ningú sap exactament com serà una economia circular. Amsterdam és un laboratori viu, un lloc per experimentar i innovar amb els set principis de l'economia circular"

La nostra estratègia es basa en el *learning by doing* (aprenent a través de l'acció) Al cap i a la fi, ningú sap exactament com serà una economia circular. Amsterdam és un laboratori viu, un lloc per experimentar i innovar amb els set principis de l'economia circular: tots els materials entren en un cicle tècnic o biològic infinit; l'energia prové de fonts renovables; els recursos s'utilitzen per generar valor (financer o d'altre tipus); el disseny

modular i flexible dels productes i les cadenes de producció augmenten l'adaptabilitat dels sistemes; els nous models de negoci per a la producció, la distribució i el consum permeten passar de la possessió de béns als serveis; els sistemes logístics s'orienten cap a capacitats logístiques inverses; i les activitats humanes contribueixen positivament als ecosistemes, als serveis dels ecosistemes i a la reconstrucció del capital natural.

¿Podria esmentar alguns projectes i iniciatives que s'estiguin duent a terme a Amsterdam dins el paradigma de l'economia circular?

Una possible llista no exhaustiva podria ser la següent: **3D Printing in the Circular City** (<https://www.ams-institute.org/solution/3d-printing-in-the-circular-city/>); **New Sanitation Buiksloterham** (<https://amsterdamsmartcity.com/projects/buiksloterham-new-sanitation-raw-materials-statio>); **de ceuvel** (<https://deceuvel.nl/en/about/sustainable-technology/>); **jouliette** (<https://www.jouliette.net/map.html>); **festival de música electronica DGTl** (https://dgtl.nl/?skip_portal=1).

¿Creu que són iniciatives que es poden reproduir fora del context holandès?

Quan s'ha demostrat que un concepte o projecte funciona en un municipi o regió, sovint es pot exportar a altres indrets o regions del mateix país o a l'estranger. Per descomptat, hi ha grans diferències entre països i fins i tot entre diferents parts del mateix país, però penso que un bon projecte sovint serà capaç de reproduir-se en altres llocs. Replicar un projecte també evita la necessitat de reinventar la roda. L'institut **AMS** (<http://www.ams-institute.org/>) ha desenvolupat una

"Quan s'ha demostrat que un concepte o projecte funciona en un municipi o regió, sovint es pot exportar a altres indrets o regions del mateix país o a l'estranger. Per descomptat, hi ha grans diferències entre països i fins i tot entre diferents parts del mateix país, però penso que un bon projecte sovint serà capaç de reproduir-se en altres llocs"

metodologia per facilitar l'assoliment sistemàtic dels objectius i les ambicions laborals d'Amsterdam a la pràctica. Ha identificat 90 projectes locals d'innovació a la regió d'Amsterdam. Això ha portat a conèixer les condicions que han demostrat ser necessàries per permetre l'aparició, implementació i replicació d'innovacions (circulars) en el context urbà. Els resultats es resumeixen a la publicació [Urban Living Labs: A living lab's way of working](https://www.ams-institute.org/news/out-now-urban-living-labs-a-living-lab-way-of-working/) ([https://www.ams-institute.org/news/out-now-](https://www.ams-institute.org/news/out-now-urban-living-labs-a-living-lab-way-of-working/)

[urban-living-labs-a-living-lab-way-of-working/](https://www.ams-institute.org/news/out-now-urban-living-labs-a-living-lab-way-of-working/)).

Font: DGTL

¿Quina està sent la resposta dels ciutadans i de les empreses a l'objectiu d'Amsterdam pel que fa a l'economia circular?

Encara que la nostra ambició és que la ciutat sigui 100% circular el 2050, molts conceptes i plans circulars ja són tangibles a Amsterdam. Alguns d'ells han començat com a iniciatives o projectes locals. És important destacar que, per tal que una ciutat adopti principis d'economia circular, la participació i el compromís de la ciutadania són crucials. Per exemple: si els residus orgànics estan destinats a ser separats per ser utilitzats com a compost o producció d'energia amb la tecnologia més avançada, però la gent no sap separar els residus, els esforços tecnològics resulten inútils.

Els ciutadans, de fet, no són passius participen en una varietat de projectes locals diferents que ajuden a la ciutat a adoptar i posar en pràctica l'enfocament de l'economia circular. Les xarxes han millorat aquesta participació, ja que serveixen com a plataformes per compartir i intercanviar coneixements. La més important és la plataforma de la comunitat <https://amsterdamsmartcity.com/> (<https://amsterdamsmartcity.com/>). Això demostra com els principis de l'economia circular no només els

"Per tal que una ciutat adopti principis d'economia circular, la participació i el compromís de la ciutadania són crucials. Per exemple: si els residus orgànics estan destinats a ser separats per ser utilitzats com a compost o producció d'energia amb la tecnologia més avançada, però la gent no sap separar els residus, els esforços tecnològics resulten inútils"

impulsa el govern, sinó també per ciutadans i empreses amb consciència. Tot i que el municipi té visions pròpies sobre la ciutat, altres actors importants també comparteixen la visió i treballen per assolir-la.

Això és exactament el que està experimentant la ciutat d'Amsterdam. La percepció de la ciutat està canviant cap a la governança horitzontal, en la qual la participació inclusiva té més importància i presència, i les xarxes més poder.

Una imatge a vista d'ocell del Ceuveld, un espai format per 16 edificis d'oficines, un hivernacle, un restaurant i un hostel, tots ells connectats a una xarxa elèctrica intel·ligent. Font: www.spectral.energy (<http://www.spectral.energy>).

"Amsterdam juga un paper actiu quan es tracta de fomentar el desenvolupament circular, com ara prioritzar iniciatives circulars a l'hora de concedir terrenys per al desenvolupament. D'aquesta manera estem desenvolupant barris futurs, vius i sostenibles, i noves àrees de la ciutat"

¿Hi ha relació entre la circularitat i la renovació de l'espai urbà?

Amsterdam juga un paper actiu quan es tracta de fomentar el desenvolupament circular, com ara prioritzar iniciatives circulars a l'hora de concedir terrenys per al desenvolupament. En el barri de Buiksloterham, per exemple, el govern de la ciutat està treballant amb diversos socis per garantir que tot el nou desenvolupament sigui sostenible i neutral en carboni. Un altre projecte d'habitatge

nou, Haven-Stad, comptarà entre 40.000 i 70.000 habitatges nous i es construirà completament amb un model circular. D'aquesta manera estem desenvolupant barris futurs, vius i sostenibles, i noves àrees de la ciutat. Però, al mateix temps, volem ajudar i estimular projectes pilot provats, per exemple, solucions d'energia circular, o residus, implementant-los en un carrer sencer, a tot un barri, o fins i tot a un districte de la ciutat.

¿Creu que s'aconseguirà la circularitat al 100% per al 2050?

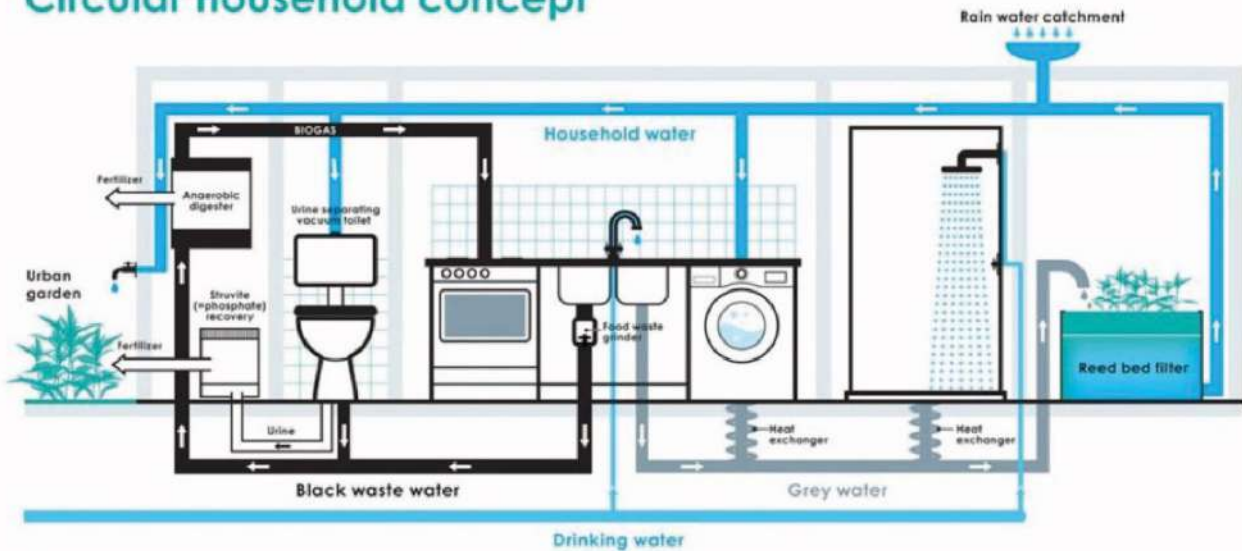
La ciutat fa tot el que pot per la seva part de cara a facilitar el desenvolupament circular creant les condicions ideals i fomentant el desenvolupament del coneixement. Però les empreses, institucions i residents d'Amsterdam també poden compartir la responsabilitat de transició a una economia circular. Per això, la ciutat col·labora amb empreses, universitats i altres socis.

"Per a una transició d'èxit, és essencial que tothom hi participi. L'èxit també depèn de tenir una legislació de suport establerta"

Per assegurar una transició exitosa a una economia circular, Amsterdam també treballa juntament amb altres ciutats importants de la regió, dels Països Baixos i de més enllà. Pel que fa al coneixement, la creativitat i les oportunitats de negoci, justament les xarxes més extenses es

troben a les zones urbanes. Aquestes xarxes, al seu torn, són la clau per involucrar a la resta de la societat. Per a una transició d'èxit, és essencial que tothom hi participi. L'èxit també depèn de tenir una legislació de suport establerta. Amsterdam, per exemple, ha unit forces amb La Haia, Rotterdam i Utrecht (G4) per demanar al govern holandès que actualitzi lleis i reglaments per facilitar el desenvolupament circular, per exemple, mitjançant la modificació de la Llei de gestió ambiental a fi de permetre el reciclatge de matèries primeres d'alta qualitat així com l'experimentació amb productes de rebuig.

Circular household concept

Font: www.waternet.nl (<http://www.waternet.nl>)

¿Podria ser Amsterdam circular sense que ho fossin els Països Baixos?

L'economia circular no s'atura a les fronteres de la ciutat, regió o país. Per a cada flux de recursos hi ha una economia d'escala adequada per tancar aquesta cadena i fer-la circular (amb un model de negoci adequat). L'economia circular demana un pensament sistèmic. Tots els actors (empreses, persones, organismes) formen part d'una xarxa en què les accions d'un actor afecten a la resta.

¿Quantes persones treballen en l'equip que té la responsabilitat d'organitzar aquesta transició a Amsterdam?

Al meu equip hi ha dues persones contractades a temps complet que coordinen el programa d'innovació circular. Som responsables del seguiment, l'estratègia i les avaluacions dels 25 projectes del programa. Tots aquests projectes tenen un propietari i un líder del projecte. Si també compto totes aquestes persones, aleshores l'equip és de 60 membres aproximadament. Aquests llocs de feina han estat coberts per l'Institut del Coneixement. No hem utilitzat cap finançament addicional. Cada propietari de projecte (empresa, investigador, departament governamental) hi ha contribuït amb els seus propis recursos.

Font: The New Raw

¿És més difícil avançar cap a la circularitat en un context d'economia capitalista i globalitzada que en un escenari amb economies locals més tancades?

"L'objectiu de l'economia circular és desacoblar el creixement econòmic del consum de recursos, centrant-se en la retenció de valor a fi de garantir els ecosistemes i el capital natural"

Potser al principi, per accelerar la transició, però a llarg termini no crec que sigui així. L'objectiu de l'economia circular és desacoblar el creixement econòmic del consum de recursos, centrant-se en la retenció de valor a fi de garantir els ecosistemes i el capital natural.

El capital social i el capital natural també tenen un paper en l'estabilitat dels nostres sistemes. En una economia circular, aquests valors es reflecteixen en els costos dels productes i serveis. Necessitem mesurar la nostra economia d'una manera diferent.

Encara no hi ha una norma oficial sobre com mesurar una economia circular però, segons indica la inspiradora [Kate Raworth](https://www.kateraworth.com/about/) (<https://www.kateraworth.com/about/>) en el seu llibre més venut, *Doughnut Economics: Seven Ways of Thinking Like a 21st Century Economist* (<https://metasystemdesign.com/siete-maneras-de-pensar-como-un-economista-del-siglo-xxi-doughnut-economics/>), els polítics que gestionen l'economia haurien de deixar d'estar obsessionats amb el creixement del PIB i marcar-se com a objectiu dissenyar economies que siguin regeneratives i alhora distributives.

Categories:

[Economia](/categories/economia)

(/categories/economia)

[Reciclatge/Residus](/categories/reciclatge/residus)

(/categories/reciclatgeresidus)

[Renovables](/categories/renovables)

(/categories/renovables)

Etiquetes: [economia circular](/etiquetes/economia-circular) (/etiquetes/economia-circular)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/sladjana-mijatovic-el-2050-leconomia-ha-de-ser-totalment-circular-a-amsterdam-i-a-tots>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/sladjana-mijatovic-el-2050-leconomia-ha-de-ser-totalment-circular-a-amsterdam-i-a-tots>)

Relacionats

Article

El Consell Comarcal del Vallès Occidental signa a Dinamarca la Declaració de Ciutats Circulars (/article/el-consell-comarcal-del-valles-occidental-signa-a-dinamarca-la-declaracio-de-ciutats)

(/article/el-consell-comarcal-del-valles-occidental-signa-a-dinamarca-la-declaracio-de-ciutats)

S'ha iniciat a Dinamarca el projecte europeu "CITYLOOPS-Demostracions de desenvolupament urbà sistèmic per ciutats circulars i regeneratives" que compta amb la participació del Consell Comarcal en el marc del Vallès Circular. Com a marc de compromís i impuls del projecte, el passat 28 d'octubre va tenir lloc a Høje-Taastrup (Dinamarca) la signatura d'una Declaració de Ciutats Circulars, per part de representants institucionals de les diferents ciutats implicades en l'execució.

Notícia

Mataró acollirà el Parc Maresme Circular (/noticia/mataro-acollira-el-parc-maresme-circular)

(/noticia/mataro-acollira-el-parc-maresme-circular) Mataró acollirà el Parc Maresme Circular, un centre d'economia circular pioner al sud d'Europa que el Consorci per al Tractament de

Residus Sòlids Urbans del Maresme (CTRSUM) construirà en una parcel·la de 18.000 m² situada al polígon industrial de Mata-Rocafonda. L'aposta i promoció de l'economia circular és un dels projectes inclosos en el Pla Estratègic Mataró 20/22.

Opinió

Economia circular: el nom i la cosa (/opinio/economia-circular-el-nom-i-la-cosa)

Catalunya importa el 100% dels metalls verges. L'única "producció domèstica" és la que prové del reciclatge, i a més no sempre hi ha una política suficient per assegurar que els materials entrin de nou al cicle econòmic localment, sinó que sovint són exportats.

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

Diputació
Barcelona

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))
